

▣ Реч уредника.....200

Да прозборим нешто и о пчеларским темама. По многим пчеларима са вишедеценијским искуством ова година се може сврстати у најгоре, не само по приносима већ и кад је у питању опште стање пчелињих заједница; мало пчела, мало легла, још мање резерви хране (меда и перге), изнурене разним болестима (видљивим и скривеним) ... Једини „спас“ да се нешто поправи била је прихрана шећером. Међутим – шећер је шећер и сви добро знамо какве невоље може донети, поготово његова прекомерна и неблаговремена употреба.

▣ Подсетник радова по месецима▣

- Поуке и препоруке - септембар, Р. Дуловић..... 201

По тим солстицијским, космичким приликама крајем јула, или почетком августа у пчелињим заједницама настају изузетно велике и значајне промене, и све су оне у циљу припрема да пчелиња заједница преживи дугу и хладну зиму. Почетак ових промена сигурно зависи од климатских и пашних прилика места где је пчелиња заједница настањена, а и од расе пчела. У Србији август је изузетно топао и сув то условљава раст посебне флоре, цветница са којих пчеле скупљау нектар и полен. Дневно принављање нектара је смањено, а унети нектар сигурно се доста разликује од оног пролећног. Матица је престала да залеже неоплођена јаја из којх би се испилили трутови, мушки чланови пчелиње заједнице. У мудрој организацији живота кошнице они су током зиме непотребни, само би јели храну, а њоме се мора мудро располагати. Ако трутова још има у кошници пчеле их истерују, онемогуће им приступ храни, тако изгладнелим живот ће им се нагло скратити.

▣ Техника пчеларена

- Јесењи радови на пчелињаку , С Ракочевић..... 205

Без обзира што већина пчелара зна шта им ваља чинити у овом месецу, ја ћу изнети моју припрему за добро (квалитетно) зимовање пчела. У њу спадају:

а) Здрава и јака друштва са квалитетном матицом у већини случајева добијеној сопственом производњом на свом пчелињаку (систем пресађивања, матичњаци тихе смене...).

б) Добра, више него довољна залиха квалитетне хране **правилно распоређене** у кошницама.

ц) Правилна вентилација у кошницама за јесење – зимски период.

▣ Прочитали и одабрали за вас

- За добро зимовање, М. Ћировић..... 208

Пчеле излежене у припремном периоду за зимовање знатно се разликују од летњих пчела: имају већу масу тела, у телу тих пчела повећана је количина суве материје а смањена количина воде, ждрелне жлезде су развијеније и у таквом стању остају до пролећа, масно ткиво и укупна количина резервних хранљивих материја већа... Кратко речено, зимске пчеле су физиолошки младе и то својство задржавају до краја живота. Могу да живе од 180 до преко 200 дана. Виталност ових пчела и дуг живот објашњавају

се неучешћем у неговању легла и у сакупљању и преради нектара. У последње време поменуте одлике зимских пчела приписују се јувенилном хормону (Јамина Мушинска: „Zimowanie pszczol“, Варшава 1989.) .

▣ Техника пчеларена

- Грабежна пчелињаку, Д. Крецуљ 211

Пчела је инсект који у напорима да обезбеди довољне залихе хране за наступајући зимски период сакупља све слатке материје у природи, од нектара биљака до оштећеног воћа па, ако тога нема, не преже ни од напада на суседне заједнице. Потребе за храном тим су веће што је друштво јаче па су управо јака и снажна друштва склона оваквом понашању. Колико је велико узбуђење пчела у додиру са заосталим медом познато је сваком пчелару приликом враћања изврцаих рамова у кошнице. Ако се ради непажљиво, ето идеалне прилике да започне грабеж. Само ако има доброг уноса пчеле неће обраћати посебну пажњу на ове рамове. У сваком случају, треба их улагати што касније увече и не остављати дуго изван кошнице.

▣ Из мог угла

- Размишљања о узимљавању и зимовању, Р. Радивојац 213

Кад је у питању узимљавање пчела, литература и пракса кажу да припреме почињу концем јула или почетком августа, зависно од подручја гдје се пчелари. То је вријеме кад се допуњавају залихе хране и матица стимулише на што веће залегање. Познато је да пчеле у зиму треба да уђу што бројније. Поставља се питање да ли заиста можемо утицати да матица у том периподу залијеже јаја из којих ће се извести зимске пчеле за које знамо да се и морфолошки разликују од љетних пчела. Могуће је утицати да матица у том периоду развије велике површине легла. Да ли ће зимска пчела бити заступљена у већем или мањем проценту, питање је које тражи одговор. Ово је лако провјерити.

▣ **Апиметеоролошка прогноза, Д. Крецуљ** 215

▣ **Вести из Друштва** 216

▣ **Писма читалаца**

- Извештај са мог пчелињака Р. Костадиновић 218

Нажалост, ова 2019.године биће упамћена као изразито неповољна (по веле пчелару Јевтићу из Опарића-Рековац „само незнатно боља од катастрофалне 2016.године“, а пчелари више од 40 година, тренутно са око 2000 кошница, то мишљење дели и пчелар Раде Станковић из Појата-Крусевац, пчелари са неколико стотина косница од 1973.године), пре свега због изузетно неповољних временских услова, још од друге половине априла месеца, када су почеле свакодневне кише, које су трајале свих 45 дана (по званичном податку РХМЗ Србије, мај ове године је био са највише кишовитих дана од када се мери температура, 1888.године). Пре свега, то је допринело, да је ове године било изузетно много природних ројева, јер су се пчелиње заједнице јако добро развиле током изразито повољне климе у марту и почетком априла, а онда је багремова паша потпуно изостала, па су кошнице биле пуне не запослених пчела. Са аспекта савременог пчелаштва ти ројеви, сигурно никако нису повољни. Уз то, посебно код бројчано слабијих пчелињих друштава и ројева, а и тамо где је недостајало хране, често се јављало кречно легло, које је задавало бриге пчеларима.

